

16 ta' Ottubru, 1996

Imħallef:-

Onor. Noel Arrigo LL.D.

Kenneth Cole ghan-nom u in rappreżentanza tad-ditta H.P. Cole Limited

versus

Philip Degiorgio

**Bejgh - Oġġetti mhux ta' Kwalita` Pattwita - Rifjut ta' -
Artikolu 1390 tal-Kodiċi Ċivili**

L-attur agixxa għal kundanna hlas ta' prezz ta' ice-cubing machine u water softener.

Biex tirnexxi l-azzjoni istitwita mill-attur, ix-xerrej ried jirrifjuta l-oġġetti u jitlob id-danni. Ma jistax izomm u anke jiddisponi mill-oġġett li xtara u jitlob id-danni. Mill-provi rrizulta li l-oġġetti ma gewx rifjutati, pero`, lanqas qatt ma saret it-talba biex jigu ricevuti bi prezz anqas bi stima ta' periti.

W'aqghef wahedha l-eċċezzjoni prinċipali tal-konvenut u t-talba attriċi giet milqugħa.

Il-Qorti:-

Din il-kawża bdiet aktar minn għaxar snin ilu u hija konnessa mal-kawża numru 365/86NA fl-ismijiet inversi;

F'din il-kawża l-attur qiegħed jitlob il-kundanna għal hlas mingħand il-konvenut fis-somma ta' Lm518 rappreżentanti prezz ta' *ice-cube making machine* u *water softener* mixtrija u kkonsenjati xejn anqas mill-1 ta' Awissu, 1984;

Biex żgur il-kawża ma ddumx giet ippreżentata bil-proċeduri speċjali tal-giljottina taħt l-artikolu 167 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, Kapitolu 12. U għalhekk hemm l-*affidavit* ta' l-attur a fol. 4 tal-proċess;

Fit-2 ta' Mejju, 1986, il-konvenut deher għall-udjenza u ssodisfa lill-Qorti li kellu eċċezzjonijiet validi x'jagħmel u għalhekk gie mogħti għoxrin gurnata żmien għal dan l-iskop;

Fin-nota ta' eċċezzjonijiet tiegħu ppreżentata fis-6 ta' Mejju, 1986 jgħid li mhuwiex debitur għax il-makkinarju mixtri minnu mingħand l-attur kien destinat għall-użu fin-negozju tiegħu "Cafe Rickard" iżda ma kienx tal-kwalita` pattwita u għalhekk ma setax jintuża għall-iskop indikat;

Jgħid infatti li huwa kien ippreżenta ċitazzjoni ohra għad-danni kontra l-attur *nomine* riżultanti minn dan id-difett. (Hawnhekk b'referenza ovvja għall-kawża fuq imsemmija);

Mill-verbal tas-6 ta' Frar, 1986 jidher li kien gie nnominat perit tekniku Joseph Scicluna li ma aċċettax l-inkarigu u gie sostitwit minn Gallione. Ma hemmx indikazzjoni Gallione min hu. Id-digriet ta' dina n-nomina ma jinstabx f'dan il-proċess;

Fil-proċess tal-kawża l-oħra fuq imsemmija pero`, hemm referenza għal din l-istess nomina pero` mhux fis-sens ta' perit tekniku iżda fis-sens ta' persuna teknika li kellha tassisti lill-Imhalled sedenti tul aċċess li hu kellu jagħmel;

Li hu żgur f'din il-kawża huwa, li fl-1 ta' Ġunju, 1987 gie nnominat l-Avukat Dr. Simon Tortell bhala perit legali;

Wara li għar-raġuni jew oħra, ma sar xejn għal diversi snin, in-nomina tal-perit legali giet revokata fl-24 ta' Mejju, 1993;

Kwazi sena wara, fl-4 ta' Marzu, 1994 dan gie sostitwit bhala perit legali mill-Avukat Dr. Tonio Mallia;

Għal xi raġuni kien hemm bżonn żewġ digrietni ta' dina l-Qorti diversament ippresjeduta, wiehed fit-2 u l-iehor fid-9 ta' Frar, 1996 biex din il-kawża tiġi differita quddiem dina l-Qorti kif ippresjeduta fit-3 ta' Ġunju, 1996;

F'din is-seduta il-perit legali halef ir-rapport u Dr. Robert Mangion għall-attur *nomine*, irrimetta ruhu għalih;

Il-kawża giet differita għall-20 ta' Ġunju, 1996 għall-eżami tar-rapport, f'liema seduta deher biss Dr. Robert Mangion;

Dr. Francis Lanfranco għall-konvenut imsejjah diversi drabi ma deherx. Ir-rapport għalhekk ma giex ittrattat u l-kawża baqghet għas-sentenza;

Kif ġa` intqal, din il-kawża hija intimament konnessa mal-kawża fl-ismijiet inversi numru 365/86NA u għalkemm din il-

kawża ġiet ipprezentata qabel l-oħra, hija tiddependi mill-meritu tal-kawża l-oħra;

Huwa għalhekk li r-rapport peritali jinstab esebit f'dik il-kawża. Kien ġie pero` miftiehem li l-provi miġbura f'kawża waħda jgħoddu għall-kawża l-oħra u dan ovvjament jinkludi r-rapport peritali;

Hekk ikkonkluda l-istess perit legali fir-rapport tiegħu:

“Jidher pero`, li l-attur istitwixxa l-azzjoni taht l-artikolu 1390, iżda biex tirnexxi din l-azzjoni, ix-xerrej irid jirrifjuta l-oġġetti u jitlob id-danni. Ma jistax iżomm u anke jiddisponi mill-oġġetti li xtara u jitlob id-danni. L-attur mhux qed jagħmel l-azzjoni għat-tnaqqis fil-prezz, għax qed jitlob speċifikament il-hlas “ta’ danni”, imma biex tirnexxi din l-azzjoni irid ikun hemm ir-rifjut ta’ l-oġġetti. Kompratur ma jistax iżomm il-merċi li huwa qiegħed jilmenta dwarhom u, fl-istess hin, jitlob id-danni. Ara *Bezzina noe vs Borda noe et*, deċiża minn din l-Onorabbli Qorti fis-16 ta’ Novembru, 1990, *Attard vs Direttur ta’ l-Edukazzjoni* deċiża mill-Onorabbli Qorti ta’ l-Appell fl-14 ta’ Novembru, 1992 u *Mifsud vs Schembri noe* deċiża mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fid-29 ta’ Novembru, 1993. Dan il-prinċipju ġie enunċjat ukoll mill-Qorti ta’ l-Appell fil-kawża *Borg vs Xuereb* deċiża fil-25 ta’ Jannar, 1989, fejn intqal li xerrej jista’ jxolji l-kuntratt jekk l-oġġett mhux skond il-ftehim, pero`, ma jistax jitlob dan id-dritt bil-fatt tiegħu stess, bħal meta jaċċetta il-konsenja u wara li jsir jaf bid-difetti, jibqa’ jżomm il-haġa (hekk ukoll intqal minn din l-Onorabbli Qorti, fil-kuntest ta’ l-*actio redhibitoria* konsegwenza ta’ difetti latenti, fil-kawża *Gauci Borda vs Buhagiar* deċiża fit-12 ta’ Ġunju, 1992)”;

Finalment għalhekk il-perit legali jikkonkludi:

“Ghaldaqstant, fil-fehma ta’ l-esponenti it-talba ta’ Kenneth Cole *nomine* kif konċepita fil-kawża numru 325/86 ghandha tiġi milqugħa”;

Hekk jipprovdi l-artikolu 1390 tal-Kodiċi Ċivili, Kapitolu 16:

“Jekk il-ħaġa li l-bejgieħ jġib biex jikkonsenja ma tkunx tal-kwalita` imwegħda jew ma tkunx bħal kampjun li fuqu il-bejgħ jkun sar, ix-xerrej jista’ jagħzel li jirrifjuta l-ħaġa u jitlob id-danni jew li jirċievi l-ħaġa bi prezz orħos fuq stima ta’ perit”;

Dan l-artikolu fih innifsu huwa ċar biżżejjed dwar id-drittijiet tax-xerrej b’konsegwenza ta’ l-obbligu tal-bejgieħ riżultanti mill-konsenja;

Jirriżulta mill-provi li l-oġġetti ma ġewx rifjutati pero` lanqas qatt ma saret it-talba biex jiġu riċevuti bi prezz anqas fuq stima ta’ periti;

Għalhekk l-eċċezzjoni prinċipali tal-konvenut taqa’ waħedha;

Il-Qorti m’għandhiex għalhekk triq oħra hlief li tilqa’ t-talbiet attriċi u tikkundanna lill-konvenut iħallas is-somma ta’ Lm518 kif mitluba bl-ispejjeż u bl-imghaxijiet ukoll kif mitluba.
